

Лекція №2

Тема: Загальне вчення про право

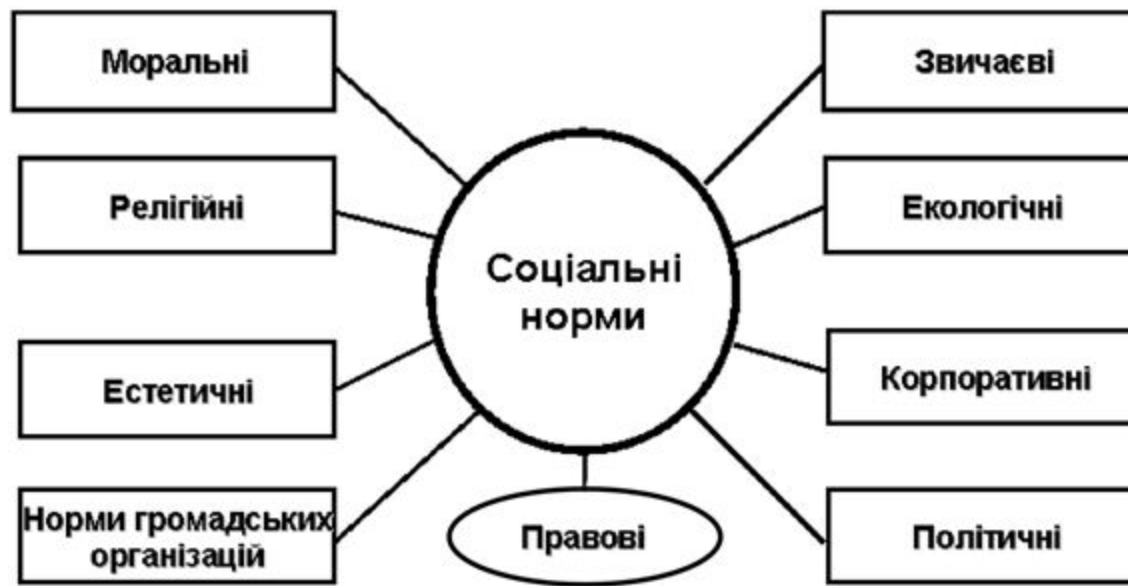
Питання лекції:

1. Соціальні норми та їх класифікація
2. Поняття права, його ознаки.
3. Система права.
4. Правосвідомість, законність, правопорядок

Соціальні норми

- **Соціальна норма — це зумовлене об'єктивними закономірностями правило фізичної поведінки (діяльності), яке має загальний характер, виражає волю певної частини або всього суспільства і забезпечується різноманітними засобами соціального впливу.**
- **Іноді під соціальними нормами розуміють правила, що регулюють відношення людини до людини**

В кожному суспільстві існують багато різних соціальних норм, які регулюють як діяльність кожного з її членів, так і взаєностосунки між ними

Визначте до якого виду норм відносяться:

- 1. це правила, що оцінюють і регулюють поведінку людей під кутом зору категорій добра і зла, справедливого і несправедливого, та забезпечуються внутрішньою переконаністю та силою громадської думки.**
- 2. встановлюються та забезпечуються політичними партіями, громадськими організаціями та іншими громадськими об'єднаннями людей**
- 3. встановлені різними віросповіданнями і обов'язкові для віруючих.**
- 4. це загальнообов'язкові, формально визначені в нормативно-правових актах правила поведінки, що встановлені або санкціоновані державою, охороняються і гарантуються нею.**

Держава не може здійснювати свою діяльність без того, щоб не надавати своїй волі загальнообов'язкового значення у вигляді правових норм.

Право і держава знаходяться у тісному взаємозв'язку.

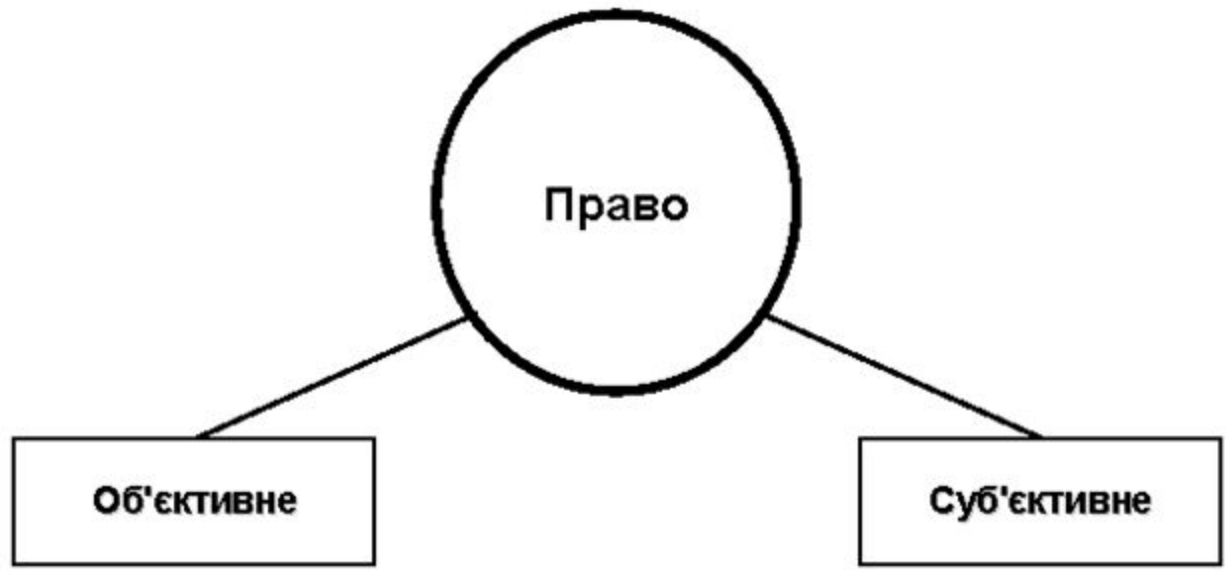
Право

- **це система загальнообов'язкових правил фізичної поведінки, встановлених і санкціонованих державою, які виражають волю домінуючої частини населення соціально неоднорідного суспільства, спрямовані на регулювання суспільних відносин відповідно до волі й загальносоціальних потреб та забезпечуються у випадку порушення державним примусом.**

ОСНОВНІ ОЗНАКИ ПРАВА

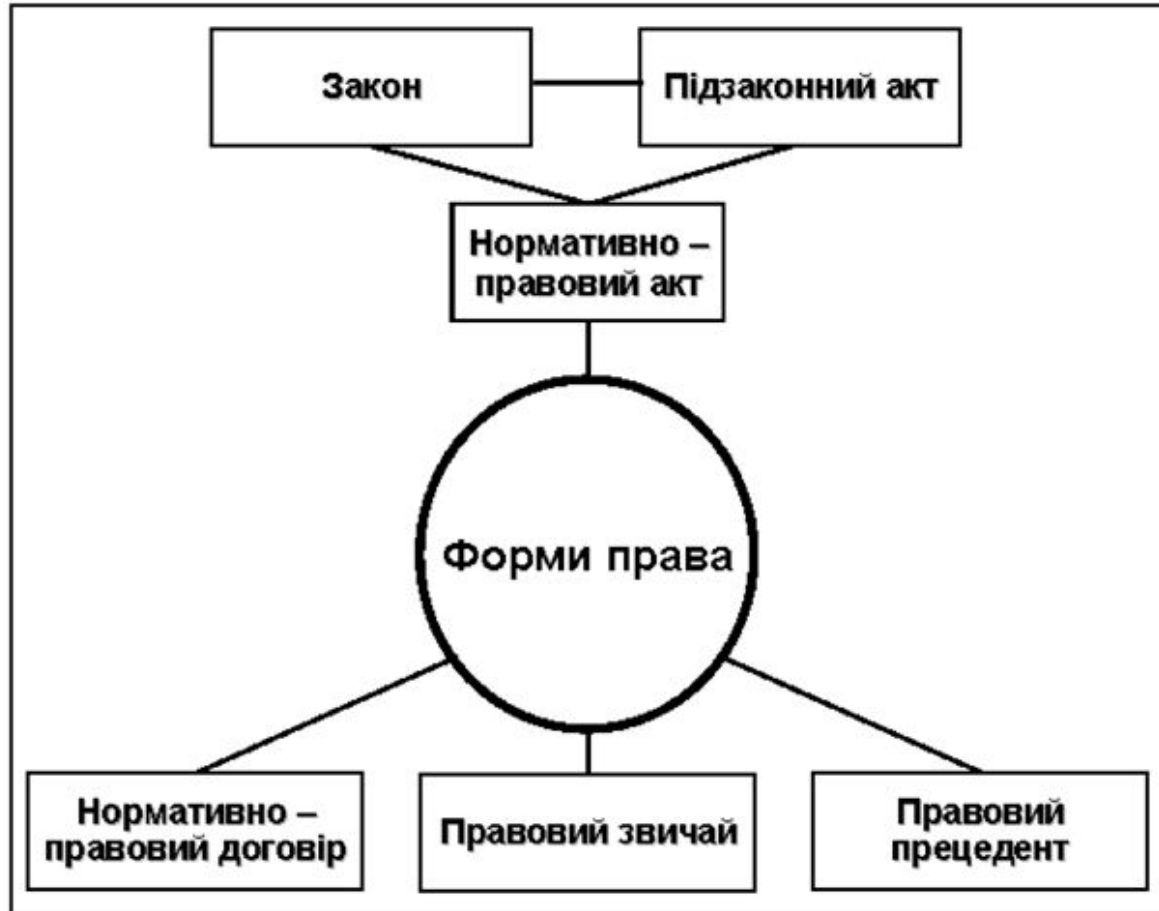

Види права

Доки норма права є загальною для усіх громадян держави у конкретній сфері життєдіяльності, вона є об'єктивною. Коли ж вона стосується конкретної ситуації та реалізується у поведінці суб'єкта, то стає суб'єктивною.

Форми права

Система права

- **система права - це сукупність галузей діючого в державі права, а також його структура і внутрішня організація.**
- **Основними структурними елементами системи права є:**
 - **норма права;**
 - **інститут права;**
 - **галузь права.**

Первинним елементом системи права є норма права.

Структура правових норм

Диспозиція — це елемент внутрішньої структури норми права, в якому зазначаються права та обов'язки тих чи інших суб'єктів за певних обставин (вказує дозволена, обов'язкову чи заборонену поведінку).

Гіпотеза — це елемент внутрішньої структури норми права, що містить умови, за яких настає дія правил поведінки, встановлених у диспозиції норми права.

Санкція --це елемент внутрішньої структури норми права, в якому зазначаються заходи державного примусу в разі невиконання, порушення її диспозиції.

Правова норма

Інститут права

- — це система юридичних норм, які регулюють певну групу однорідних суспільних відносин. Інститут права здійснює комплексний вплив на поведінку фізичних та юридичних осіб у різних сферах суспільного життя.
- Приклад: Сімейне право- галузь права, спадкове право- це інститут сімейного права.
- Приведіть свій приклад

Галузь права

- — це система юридичних норм, які регулюють певну сферу суспільних відносин специфічним методом правового регулювання.
- Головні критерії поділу права на галузі — предмет і метод правового регулювання.

Галузі права

- **Законність — це правовий режим у державі, за якого діяльність державних органів, юридичних і фізичних осіб здійснюється відповідно до вимог закону.**
- **Громадський порядок — це врегульована правовими та іншими соціальними нормами система суспільних відносин, що забезпечує захист прав і свобод громадян, їх життя і здоров'я, поважання честі та людської гідності, дотримання норм суспільної моралі.**

Види правопорушень

